

Neděle Dikůvzdání 13.10.2024

Kázání: Židům 13, 7-8

Sestry a bratři,

v osmdesátých letech minulého století vyšla knížka kyrgyzského spisovatele Čingize Ajtmatova Stanice Bouřná, s podtitulem Den delší než století. Popisuje osudy jednoho železničáře kdesi v kazašské stepi, takovým způsobem, že se prolínají minulost, současnost a budoucnost. Mimo jiné zachytil legendu o dávných mankurtech, zajatých kazašských vojácích, kterým jejich vězňatelé vyholili hlavu a obtočili ji čerstvou velbloudí kůží. Ta při vysychání působila bolest, ti lidé pak ztratili paměť a vůli, stali se z nich mankurti, bytostmi, které zapomněli jména svých rodičů, odkud pocházejí, i to, že jsou lidmi. Byli ve všem odkázáni na vězňatele jako živé stroje.

Je to hrozivý popis dávné minulosti – a také nepěkná diagnóza člověka dnes. Člověka bez paměti. Člověka bez vztahu k minulým generacím, díky kterým máme města, ve kterých žijeme, společnost, kterou spolutvoříme, kulturu, jazyk. A také společenství církve. Nic z toho není samozřejmé, stojí za tím velké boje, úsilí, konkrétní lidé, jejich obětavost, vynalézavost a víra. Máme jim za co být vděční. Proto dnes čteme slova: *Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží! Myslete na to, jak dovršili svůj život a následujte je ve víře!*

Mějte na paměti ty, kteří vás vedli. Církev, každý jednotlivý sbor je jakýmsi společenstvím paměti. I náš sbor má svou duchovní paměť a mnozí z vás by mohli přesně jmenovat, kdo na vás měl duchovní vliv a kdo vám byl pomocníkem ve vašem hledání víry. Kdo vám byl blízko v osobních těžkostech. Je důležité si to připomínat. Ať jde o lidi, kteří už dlouho mezi námi nejsou, nebo o ty, se kterými se setkáváme. To je, sestry a bratři, také jeden z nezastupitelných darů církve, že si v tomto společenství, třebaš všelijak nedokonalém, můžu prožít, že tu se svou vírou nejsem sám, že tu vedle mne jsou druzí, kteří podobně jako já, jen jindy a jinak, zaslechli ve svém životě Ježíšovo slovo a jeho pozvání. A podobně jako já se pokoušejí na ně odpovídat. K tomuto dlouhému řetězu víry přidávám svůj malý článek. Tvoříme tak sbor, církev jako společenství propojené s tolika generacemi před námi. Díky Bohu.

Právě paměť víry a připomínání si těch, kdo nás předešli, patří k jedinečnému dědictví křesťanství. Epištola Žd mluví o celém oblaku svědků: V dlouhé 11. kapitole (jen si ji doma přečtete celou) to je přímo průvod, defilé postav od Abela, Henocha, přes postavu Noe, Abrahama, Sáro, Mojžíšových rodičů, Mojžíše až k prorokům. Muži i ženy. Svědkové, kteří měli také své pořádné slabosti, také byli unavení a mohli mít i spoustu neblahých zkušeností. A tahle řada jde až k nám. Navazujeme na ně, patříme k sobě navzájem. Proto v Apoštolském vyznání víry je mj. věta: „věřím ve společenství svatých“. To je přesně ono. To není jenom společenství, ve kterém se v neděli scházíme; je to společenství víry, do kterého patří kromě nás, živých, také ti, kdo nás předešli.

Ekumenický překlad tu použil slovo paměť. *Mějte v paměti...* Vystihl tím přesně, o co tady jde. Ve víře jde o paměť, nikoli o pouhé vzpomínání. Je rozdíl mezi společenstvím těch, kdo jenom vzpomínají a těch, kdo žijí z paměti víry. Je rozdíl mezi sborem, který jenom vzpomíná na svou krásnou minulost, na své předky, na fotky plné konfirmandů před 50 lety, a mezi sborem, který žije ze skutečně živé paměti víry, je zaměřený k budoucnosti a promýšlí, jak dnes svědčit o víře,

zvát druhé, být místem důvěry a smíření. Ten rozdíl mezi pouhým vzpomínáním a duchovní pamětí víry pojmenovává autor epištoly přesně: *Myslete na to, jak ti, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží, dovršili svůj život a následujte je* - „napodobujte je“, ve víře. Ve víře v Ježíše Krista. Nejde o pietní vzpomínku, ale o vděčnost vůči konkrétním lidem.

Dítě, které nezapomene na rodičovskou lásku a jejich oběti, později jim vrací, co bylo do něj vloženo. Připomínáme-li si např. ty, kteří přispěli ke svobodě, míru, demokracii, nemůžeme nepoděkovat. Všimneme-li si kolem sebe, že někdo např. posekal trávu, uklidil, něco připravil pro druhé, jsme za to vděční. A dáme to do slov. Je to přirozené, přitom ne vždy samozřejmé. Můžeme slovo „vděčnost“ vracet do našeho slovníku. Všimli jste si, kdy naposled někdo veřejně mluvil o své vděčnosti? Většinou slyšíme spojení „*jsem rád za...*“ Např. „jsem ráda za to, že jsem se uzdravila a že mohu nastoupit k zápasu,“ řekne tenistka v rozhovoru se sportovním redaktorem. „Jsme rádi za to, že se nikomu nic nestalo,“ řeknou účastníci dopravní nehody. „Jsme rádi za to, že dům je hotový a můžeme se nastěhovat,“ říkají mladí manželé. Lidé jsou rádi, protože je jim dobře.

To je moc fajn. Jenom se kamsi ztratilo slovní spojení „*jsem vděčný za...*“ Vděčnost je přeci jen něco jiného než být spokojený. Něco hlubšího. Ne jen pocit, ale vědomí obdarování a důvod k poděkování.

Myslete na ty, kteří vás vedli – a *následujte je ve víře*. Při takové příležitosti, jako dnes si můžeme připomenout konkrétní osoby, které nás provázely, se kterými jsme se tady scházeli a scházíme, které zanechaly po sobě stopu v této budově i v našem životě. Můžeme si je sami pro sebe pojmenovat.

Naše vzpomínání a děkování je ale jen motivací k tomu podstatnému, abychom děkovali Ježíši Kristu. Kvůli tomu tady jsme, kvůli tomu je tady náš kostel jako místo, kde slavíme bohoslužby. Ne proto, abychom vzpomínali, ne proto, abychom vytvářeli skupinky podle sympatií, ale abychom spolu slavili a děkovali Ježíši Kristu. Jeho následujeme, dáváme mu výsadní místo v životě, jeho jméno na sobě jako křesťané neseme, jeho příkladem se řídíme, z jeho milosti bereme sílu, jeho zaslíbení nám ukazují cestu a dávají naději. Nevím, co všechno bylo a co jednou ještě bude. Ale vím, že *Ježíš Kristus zůstává tentýž včera, dnes i na věky!* A stejně tak i jeho slovo, jeho moc, jeho láska a milost.

Dnes slavíme neděli díkůvzdání. Pánu Bohu spolu jasně říkáme: Díky. Díky za jeho syna, díky za hojnou úrodu, kterou nám dopřál, díky za naše společenství, za ty, kdo nás vedli a přivedli sem, za náš kostel, za ty, kdo nás učili, kdo zde zvěstovali, za staršovstvo, za lidi vedle nás a s námi. Za ně děkujeme a jsme vděční.

Obklopuje nás oblak svědků a hlavně úžasná Boží přejnost. To se nemůže neodrazit na naší mentalitě i na způsobu našeho slavení. A tak můžeme přemýšlet, jak udělat naše společenství a bohoslužby více chválicími, radostnými, děkovnými. Jak o tom 16. žalm zpívá před Bohem: „Vrcholem radosti je být s tebou“. Amen